

Datum : 10 april 2024

Portefeuillehouder : Peter Stevens

Zaaknummer : 730816

Status : Openbaar

Gemeenteraad : N.v.t.

Onderwerp : Leidende principes OER A73/A77 tracé Gennep

SAMENVATTING

Op 10 juli 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met deelname aan de verkenningfase van het project OER A73/A77 (zie bijlage 1). Daarbij heeft de raad middels een amendement drie randvoorwaarden gesteld. Om een goede ruimtelijke inpassing en een zorgvuldig participatieproces te kunnen borgen, bieden deze randvoorwaarden echter onvoldoende houvast. Omdat de gemeente Land van Cuijk over een beleidskader zon op land beschikt waarmee de uitgangspunten 'goede ruimtelijke inpassing', 'minimale impact' en 'zorgvuldig participatieproces' verder aangescherpt worden, stellen wij voor om deze beleidskaders over te nemen en vast te stellen in de 'Leidende principes OER A77/A73 tracé Gennep'. Tevens stellen we voor, in uitzondering op het in september 2023 vastgestelde participatiebeleid, om de eerste participatiestappen niet aan een uitvoerende marktpartij over te laten, maar vanuit de gemeente zelf te organiseren.

VOORSTEL

Het college besluit

1. Aanvullend op de door de gemeenteraad gestelde randvoorwaarden de 'Leidende principes OER A77/A73 tracé Gennep' vast te stellen.
2. In uitzondering op het in 2023 vastgestelde participatiebeleid de eerste participatiestappen niet aan een uitvoerende marktpartij over te laten, maar vanuit de gemeente zelf te organiseren.

BESLUIT

Datum : 16 april 2024

Het college besluit

Aanvullend op de door de gemeenteraad gestelde randvoorwaarden de 'Leidende principes OER A77/A73 tracé Gennep' vast te stellen.

AANLEIDING

Sinds juli 2022 neemt de gemeente Gennep deel aan het project Opwek van Energie op Rijksgronden A73/A77 (OER A73/A77). Dit project, dat betrekking heeft op rijksgronden in de gemeente Land van Cuijk (20 ha kansrijk) en Gennep (3,5 ha kansrijk) wordt door Rijkswaterstaat (RWS) uitgevoerd, in samenwerking met de gemeenten Land van Cuijk en Gennep en de Provincies Limburg en Noord-Brabant. De Gennepse deelname aan het project vormt een uitzondering op de in 2021 aangenomen motie “energielandschap Wellsmeer” (nr. 423500), waarmee de gemeenteraad uitsprak geen medewerking aan initiatieven voor grootschalige energie opwek op land te willen verlenen. Vanwege deze afwijzende houding ten opzichte van de ontwikkeling van zonneparken beschikt Gennep momenteel niet over een beleidskader voor grondgebonden energieopwekking. Wel heeft de gemeenteraad u, toen zij instemde met deelname aan de verkenningsfase voor het project OER A73/A77, drie randvoorwaarden meegegeven voor dit specifieke project (deze volgen in de paragraaf Argumenten'). Om een goede ruimtelijke inpassing en een zorgvuldig participatieproces te borgen zijn deze voorwaarden echter ontoereikend. Aanvullende kaders zijn nodig om antwoord te geven op vragen als: hoe creëren we meerwaarde en voorkomen we ecologische achteruitgang, welke principes hanteren we voor het ontwerp, hoe betrekken we de omgeving en zorgen we ervoor dat omwonenden mee kunnen profiteren? Met de voorgestelde leidende principes OER A77/A73 tracé Gennep worden deze aanvullende beleidskaders geformuleerd.

BESTUURLIJKE EN JURIDISCHE KADERS

- Klimaatakkoord
- Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg
- Duurzaamheidsvisie Gennep 2040
- Collegeprogramma ‘Aan de slag! Samen verder’
- Amendement (nr. 667938) bij raadsvoorstel verkenning opwek energie Rijksweg A73-A77
- Motie “energielandschap Wellsmeer” (nr. 423500)

ADVIES

De ambtelijke organisatie stelt aan het college van burgemeester en wethouders voor:

1. Aanvullend op de door de gemeenteraad gestelde randvoorwaarden de ‘Leidende principes OER A77/A73 tracé Gennep’ vast te stellen.
2. In uitzondering op het in 2023 vastgestelde participatiebeleid de eerste participatiestappen niet aan een uitvoerende marktpartij over te laten, maar vanuit de gemeente zelf te organiseren.

NADERE ONDERBOUWING / ARGUMENTEN

Uitwerking verkenningsfase

Met het ondertekenen van de intentieverklaring OER A73/A77 hebt u ingestemd met het doorlopen van de volgende processtappen (zie ook bijlage 1):

- Ontwerptraject: de ruimtelijke en technische mogelijkheden voor inpassing van energieopwekking, door middel van een verdere uitwerking van de technische potentiescan.
- Uitwerken van de mogelijkheden voor netaansluiting.
- Klant Eisen Specificatie (KES)-proces: Tijdens dit proces worden bij de verschillende betrokken partijen eisen opgehaald, beoordeeld en waar mogelijk geborgd.
- Communicatie- en participatietraject met o.a. start inventarisatie mogelijke financiële participatie en een plan voor participatie van omwonenden.
- Uitwerken financiële haalbaarheid
- Verkennen strategie uitgifte gronden
- Strategie bestuurlijke en juridische borging

Het kernteam OER A73/A77 is momenteel bezig met de uitwerking van de eerste vijf actiepunten. In het kader van het KES-proces worden de gemeentelijke randvoorwaarden waarbinnen het project vorm kan krijgen in beeld gebracht. De gemeenteraad heeft drie voorwaarden meegegeven:

- De voorgenomen ontwikkeling mag niet leiden tot kap van de groenstroken tussen de snelweg en achterland. Minimale aantasting van natuur en landschap is hierbij het uitgangspunt.
- De zonnepanelen mogen geen afleidend effect hebben op weggebruikers, en waar mogelijk worden de panelen geïntegreerd in een geluidswal.
- De raad wenst actief betrokken te worden bij de totstandkoming van het beleidskader ten aanzien van financiële participatie. Dit om onder meer te streven naar een hoger percentage lokaal eigendom.

Leidende principes grondgebonden energieopwekking

Om een goede landschappelijke inpassing, instandhouding van ecologische waarden en zorgvuldig participatieproces te borgen zijn aanvullende kaders nodig. Bovendien zou het de voortgang van dit project, waarvan het tracé door twee gemeenten loopt, ten goede komen als aan beide zijden van de gemeentegrens (grotendeels) dezelfde leidende principes gehanteerd worden voor de ruimtelijke inpassing.

De gemeente Land van Cuijk heeft wel plannen voor grondgebonden energieopwek en heeft hiertoe het 'beleidskader zon-op-land gemeente Land van Cuijk' opgesteld. De leidende principes die in dit beleidskader gehanteerd worden zijn:

1. Respecteer het landschap: met een inpassingsplan moet aangetoond worden dat het ontwerp optimaal aansluit bij de landschapskwaliteiten (rekening houdend met visuele impact, ecologie en bodemkwaliteit).
2. Zorg voor meerwaarde: waar mogelijk wordt de ontwikkeling gecombineerd met andere opgaven, zoals waterberging of bevordering biodiversiteit.
3. Betrek de omgeving: op enkele details na komen de uitgangspunten die beide gemeenten hanteren voor het participatieproces overeen.
4. Laat ruimte voor financiële participatie: uitgangspunten om het streven naar minstens 50% financiële lokale deelname te kunnen realiseren.
5. Elektriciteitsafname is verzekerd: initiatiefnemer moet duidelijk maken hoe de afzet van elektriciteit geborgd is, ook in tijden van netcongestie.
6. Voorkom hinder voor omwonenden: minimalisering van visuele impact voor omwonenden, bijvoorbeeld door afstandsnormen te hanteren.
7. Bescherm bestaande waarden: uitgangspunten die de behoud of versterking van ecologische, cultuurhistorische en archeologische waarden van de locatie moeten waarborgen.
8. Overig: voorwaarden m.b.t. maximale exploitatietermijn (25 jaar), verwijdering en grondherstel, materiaalgebruik, recyclebaarheid en reflectie.

Deze leidende principes zijn uitgewerkt in specifieke voorwaarden die het participatieproces, het ontwerp, de ecologische impact en de exploitatie ten goede komen en zodoende een verscherping zijn van de voorwaarden die u ons hebt meegegeven. We stellen dan ook voor om de leidende principes uit het beleidskader zon op land van gemeente Land van Cuijk over te nemen voor het Gennepe tracé. Deze worden aangevuld met de voorwaarde van de raad 'geen kap van groenstroken'; bovendien worden de leidende principes onder uitgangspunt 3 aangepast waar deze afwijken van bestaand Gennepe participatiebeleid (zie bijlage 2). Een en ander wordt vastgelegd in de 'Leidende principes OER A77/A73 tracé Gennepe'.

Procesparticipatie

In 2022 heeft de Gennepe gemeenteraad procesparticipatie verplicht gesteld bij de ontwikkeling van zonneparken (raadsbesluit Verplichte participatie onder de omgevingswet (nr. 533130)). Hoewel de invulling van deze verplichting vormvrij is, moet wel voldaan worden aan een beoordelingskader. Het gemeentelijke beoordelingskader voor verplichte participatie is verwerkt in het bijgevoegde document 'Leidende principes OER A77/A73 tracé Gennepe' (bijlage 2, beginsel 3) en wordt meegenomen in het participatieplan voor OER A73/A77. In uitzondering op het in september 2023 vastgestelde participatiebeleid stellen we voor om binnenkort in gesprek te gaan met Hejje Mojjer, omdat zij eerder de wens hebben uitgesproken om vroegtijdig betrokken te worden in het voortraject. Daarna ligt de verantwoordelijkheid voor het volledige participatietraject bij de marktpartij. Dit conform het gemeentelijk participatiebeleid.

Financiële participatie

Naast procesparticipatie speelt bij energieprojecten ook het streven om de opbrengsten geheel of gedeeltelijk ten goede te laten komen aan de lokale bevolking. In lijn met landelijk beleid streeft de gemeente Gennep naar minstens 50% 'lokaal eigendom'. Met de derde randvoorwaarde uit het amendement heeft de raad aangegeven dat zij veel belang hecht aan deze ambitie. De leidende principes uit het beleidskader zon-op-land van de gemeente Land van Cuijk geven richting aan de wijze waarop de financiële participatie tot stand komt (zie bijlage 2, beginsel 4).

Voor welke invulling wordt gekozen kan in samenspraak met dorpsvereniging Hejje Mojjer en omwonenden worden bepaald. Tijdens gesprekken met Hejje Mojjer en een informatiebijeenkomst voor inwoners peilen wij onder andere hoe omwonenden denken over het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom. Wij zullen de resultaten van deze eerste gesprekken tussen gemeenten en inwoners aan u en de gemeenteraad voorleggen. Vervolgens kan de uitvoerende marktpartij tot nadere afstemming met omwonenden komen over de ruimtelijke en financiële randvoorwaarden.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

Voor de gemeente Gennep zijn er geen financiële risico's verbonden aan de uitvoering van dit voorstel. Het aanscherpen en definiëren van de randvoorwaarden heeft als doel om een goede ruimtelijke inpassing te borgen en richting te geven aan het participatieproces.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

De uitvoering van OER A77/A73 draagt bij aan de verduurzaming van de gemeente Gennep. Door duidelijke randvoorwaarden te hanteren zorgen we ervoor dat de zonnepanelen goed ingepast worden en eventuele negatieve effecten geminimaliseerd worden. Bovendien betrekken we omwonenden in een vroeg stadium en stellen we ze in de gelegenheid om mee te denken over aanvullende randvoorwaarden. Daarnaast biedt het participatietraject hun kans om mee te profiteren van de opbrengsten.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

Tijdens het participatietraject worden omwonenden en andere belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om mee te denken over de voorwaarden waaronder de eventuele realisatie van het project tot stand komt.

COMMUNICATIE EN BEKENDMAKING

Wanneer het participatieplan gereed is ontvangt dorpsvereniging Hejje Mojjer een uitnodiging voor een eerste gesprek. Omwonenden worden per brief uitgenodigd voor de informatiebijeenkomst. Ook via gemeentenieuws en social media zal bekendheid gegeven

worden aan deze bijeenkomst. De resultaten van deze eerste gesprekken zullen via de gemeentelijke communicatiekanalen worden gedeeld.

JURIDISCHE ASPECTEN

Niet van toepassing.

FINANCIËN

Niet van toepassing.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Het organiseren van een informatieavond en gesprekken met Hejje Mojjer vergt extra inzet van de ambtelijke capaciteit. Dit kan worden opgevangen binnen de huidige bezetting.

UITVOERING / VERVOLG

Na vaststelling zijn de *Leidende principes OER A73/A77 tracé Gennep* van toepassing op de vergunningverlening. Momenteel is RWS bezig de financiële haalbaarheid van het project door te rekenen op basis van de definitieve kansrijke gronden. Naar verwachting zullen in het tweede kwartaal van dit jaar alle beleidskaders en aanvullende eisen in beeld zijn gebracht en wordt het participatieplan afgerond. Tegen die tijd zullen de eerste gesprekken met Hejje Mojjer plaatsvinden en wordt een eerste informatiebijeenkomst georganiseerd. De resultaten van deze gesprekken worden aan u voorgelegd.

BIJLAGEN

1. Bijlage 1: Plan van aanpak verkenning OER A73/A77
2. Bijlage 2: 'Leidende principes OER A77/A73 tracé Gennep'
3. Bijlage 3: 667938 aangenomen amendement CDA-VVD-D66